

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice števil. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. uro.
Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šeststopenjska potit-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravništvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 51.

V Ljubljani v sredo 30. aprila 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec	gld. —50
do konca junija	1.—
„ „ septembra	2-50
„ „ decembra	4.—
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Po pošti:

na mesec	gld. —85
do konca junija	1-70
„ „ septembra	4-20
„ „ decembra	6-70

Novemu knezoškofu.

Včeraj zvečer raznesla se je po Ljubljani vesela novica, kakor iskra se je po vsem mestu razširjala, povsod so se razgovarjali o njej, in, glej čuda! navzlic vsemu protivju nasprotujočih si narodnih in političnih strank čul si v vseh krogih le en radosten glas, iz vseh ust le eno jasno izražano misel, da presvetli vladar vernoudani deželi kranjski ni mogel izbrati vrednejšega in bolj zaslužnega vladike nego je novoimenovani knezoškof, g. dr. Janez Gogala.

Nov škof na Kranjskem — to je pomenljiv dogodek, kateri se niti od daleč ne dá primerjati navadni osobni premembi. Ne treba, ozirati se na čestitljivo starost ljubljanske škofije, kateri se izgubljajo prvi začetki v mrač-

nem svitu rimljanske dobe. Tudi tedaj, ako vrsto ljubljanskih škofov pričnemo stoprav z onim Žigo Lamberškim, kateremu je cesar Friderik III. l. 1463 izročil novo ustanovljeno vladikovino, ne zgubiva vzvišeno dostojanstvo ljubljanskega škofa niti trohice svoje izredne veljave. Kajti tako odkrito je versko mišljenje našega naroda, tako nehlinjena njegova pobožnost, tako ozko spojeno z verskim gibanjem njegovo kulturno življenje in tako merodajen vpliv njegove duhovščine, da bode vsigdar odločilne važnosti za njegovo bodočnost osoba onega, komur je izročeno najvišje duševno pastirstvo v naši deželi.

In da je cesarska milost v tem težavnem vprašanju pravo pogodila, da je pravega moža poklicala na škofijski sedež stare Emone, o tem je nam porok dosedanje delovanje prevzvišenega vladike.

Rojen 22. junija 1825 v prijaznem Kranju, za mašnika posvečen 30. julija 1850, deluje g. dr. Jan. Gogala uže 34. leto v vinogradu gospodovem. Njegovo službovanje v dušnem pastirstvu je bilo vsigdar uzorno, njegovi uspehi pa so tem sijajnejši, ker se je mogel upirati na dve izredni lastnosti. Prva je ne navadna govorniška sila, s katero je čestokrat kot priljubljeni pridigar unel in pretresal svoje verno poslušalstvo, druga odlična lastnost njegova pa je ona tvorna ljubezen, ki se blagodejno razodeva v neštetihih činih plemenite dobrotljivosti. Baš v sedanji dobi, ko se pripravlja in polagoma vrši prevrat dosedanje produkcijske sisteme, razširja se in nakupiči ubožstvo in moralni propad zlasti po večjih mestih. V očigled tem žalostnim razmeram odpira se duhovniku obširno polje krščanske dobrotljivosti. Dr. Gogala je tudi v tem oziru uprav vzgled svojim duhovnim tovarišem. Zlasti zanemarjena mladina bila mu je vedno pri srci; z izredno požrtvovalnostjo in neumornim delom nadomestil je blagi mož posvetno bogastvo, katerega mu ni podelila skopa usoda, in od njega ustanovljeni

zavod „Collegium Marianum“, kateremu je žrtvoval vse svoje prihranjeno in s trudem pridobljeno imetje, bode trajen spomenik njegove blagodušnosti.

Vzgleden duhovnik, bil je novoimenovani knezoškof ob enem tudi uzoren učitelj. Celih 23 let služboval je kot učitelj verozakona na ljubljanski gimnaziji, dolgo časa je bil ravnatelj dobroznanega Alojzijevišča, zadnje dve leti vodil je kot direktor ljubljansko seminarišče. V njegovi osobi združujejo se vse lastnosti, potrebne pravemu učitelju: globoka izobraženost, etična resnoba in ona mirna, ljubezni polna značajnost, katera se mlademu srcu prikupi tudi tedaj, če je učitelj primoran, grajati in kaznovati. Triindvajsetletno službovanje na tako velikem, prenapolnenem zavodu kot je gimnazija ljubljanska — koliko trudapolnega dela, a koliko tudi prilike, nabirati si nevenljivih zaslug za odgojo naše mladeži! Ozrite se okolo med neštetihi nekdanjimi učenci, kateri so bili tako srečni, iz ust plemenitega moža prejemanji nauke blagovestja — in pri nobenem neprijetju spomin ne greni gorke hvaležnosti do ljubljanskega učitelja — povprašajte med mnogobrojnimi bivšimi kolegi, ki so imeli čast, služiti v isti učiteljski skupini z novim našim vladiko, in, neoziraje se na razne neizogibne homatije med možmi, ki so čestokrat ločeni po narodnosti, političnem prepričanju in znanstvenih nazorih — povsod bode te našli le najgorkejše priznavanje, le odkrito spoštovanje do vzglednega tovariša!

Ne dá se tajiti, da je ves slovenski narod vsled neprijazne mu usode zaostal v marsikaterem oziru. Duhovščina na Kranjskem ima spolniti važno kulturno nalogo, — da je ne bode zanemarjala, da se bode tudi za naprej resno potezala za omiko našega naroda, o tem pač nimamo boljšega poročstva nego je osoba novega knezoškofa, dr. Jan. Gogala.

In še eno! Verniki ljubljanske škofije pripadajo, izimši nemških Kočevarjev in nemškega

Listek.

Strašno maščevanje.

(Ruski spisal Nikolaj Vašiljevič Gógolj, poslovenil K. Strekelj.)

(Dalje.)

III.

Vasica gospoda Danila leži med dvema gorama v ozki dolini, ki drži proti Dněpru. Hiša njegova ni visoka: navadna kočja je — kakor pri prostih kozakih, v njej pa je samo ena soba; no prostora je tam dovelj njemu, ženi njegovi, pa stari služabnici in desetim odbranim hlapcem. Zgoraj so krog in krog po stenah napravljene hrastove deske; tesno stojé na njih sklede in lonci za jedi; med njimi so tudi srebrne čaše, se zlatom obrobjene, katerih je gospod Danilo nekaj dobil v dar, nekaj pa je pridobil na vojski; nižje visé dragocene muškete, sablje, puške, sulice; hoté ali nehoté prešle so te stvari k Danilu od Tatarjev, Turkov, Léhov; ne malo od njih je skrhanih; kadar pogleda gospod Danilo na nje, spomina se kakor po znamenjih nekdanjih

svojih bojov; spodaj pri steni pa so gladko ostružene hrastove klopi; zraven njih, pred klopjo pri péči, visi zibelka na vrvéh, katere so prevlečene skozi neko na stropu pribito kolesce; po vsi sobi so tla gladko steptana in zamazana z glino. Na klopéh spi se svojo ženo gospod Danilo, na klopi pri péči pa stara služnica; v zibelki spi in ziblje se malo dete; po kotih na tleh pa prenočujejo hlapci. Ali kozak boljše spi na gladki zemlji pod milim nebom; ni mu treba blazin niti pérnice; pod glavo potisne si sveže seno in svobodno se preteguje po travi. Veseli ga, če more sredi noči, kadar se vzbudi, pogledati na visoko, se zvezdami posejano nebo, če more strepetati od nočnega hladú, kateri mu poživlja kozaske kosti; spé steguje se in mrmra nekaj, pa zavija se v topel kožuh.

Pozno vzbudi se Burulbaš po večerani svatbi; vzbudivši se, sede v kotu na klop ter začne brusiti novo, večeraj zamenjeno turško sabljo; gospa Katarina pa je počela se zlatom vesti svilen robec.

Ali nepričakovano vstopi vam Katarinin oče; osoren, čmeren, se zamorsko lulo v zobeh, pristopi k hčeri ter jo strogo praša, zakaj se je tako pozno vračala domov.

— To bi imeli mene prašati, a ne nje, tast! Ne žena, ampak mož odgovarja. Pri nas je uže taka navada, ne zamerite! reče Danilo in vedno dalje brusi; — no morda v tujih, nevernih zemljah ni te navade, — jaz ne vem.

Rudečica oblije strogi obraz tastov in oči se mu divje zasvetijo. Kdó neki pa naj pazi o svoji hčeri, ako ne oče? zamrmra váse. — No, torej tebe prašam, kod sta se klatila do pozne noči?

— Poslušaj no, dragi tast! Na to ti jaz odgovorim, da sem uže davno ušel tistim, katere povijajo babe v plenice. Znam, kako je treba na konju sedeti, tudi bridko sabljo umem sukati, in še marsikaj razumem . . . umem tudi, ne biti nikomur odgovoren za to, kar delam.

— Jaz vidim, Danilo, jaz znam, ti želiš prepira! Kdor se skriva, gotovo kaj nedobrega namerja.

— Misli si, kar hočeš, reče Danilo, — tudi jaz si mislim svoje. Hvala Bogu, še nisem naredil nič nepoštenega; vselej sem se potezal za pravoslavno vero in domovino, ne pa kakor drugi klateži, ki se potepajo Bog vé kod, v tem ko se pravoslavni bijejo na

življa, zastopanega po nekaterih gradovih in raztrešenega v „diaspori“ po glavnem mestu ter v nekaterih drugih mestnih naselbinah, slovenskemu narodu; v slovenščini se jim razlaga božja beseda, slovenska pesen odmeva po brezštevilnih cerkvah, s kojimi je pobožnost naših prednikov okinčala lepo deželo kranjsko. To je naravno razmerje in zaradi tega se odkrito radujemo, da je cesarska milost nam podarila knezoškofa, kateri je naše krvi, je verni sin našega, slovenskega naroda. Ko zlato čisto je rodoljubje novega vladike, a ono se nikdar ni izražalo v nespametnem sovraštvu proti drugi narodnosti, v nestrpnem prepiru in neplodnem protivju. Da se uresniči slovenskemu narodu postavno zajamčena ravnopravnost, da se našemu jeziku odmeri primerno mesto v cerkvi, šoli in uradu ter varuje eksistenčno pravo naši narodnosti, to so nazori, za katere se od nekdanj potegujejo vsi slovenski razumniki, med njimi tudi dr. Gogala. Pričakujemo od doslednega moža, da bode tudi na vzvišenem sedanjem mestu vedno zastopal in branil iste pravične nazore, ali nadejamo se tudi, da bode resno delal na to, da se uresniči cesarska beseda ter mir in sprava vrne razburjeni domovini. Naloga slovenskega in avstrijskega domoljuba ne more biti, poostriiti mednarodnega nasprotja, žareči zibelj netiti z oljem, — temveč prizadeval se bode, da se potolažijo razdraženi duhovi ter škodljivi boj narodnih strank spremeni v mirno, plodnosno tekmovanje.

Tako bode vplival sigurno prevzvišeni knezoškof, vreden naslednik velikega našega dobrotnika Jan. Alojz. Wolfa in blagega dr. Pogačarja, in tedaj ga spoštljivo pozdravljamo na škofovem prestolu sv. Maksima z radostnim klicem: *Ave princeps episcopus!*

Volilni shod na Dunaji.

Es rast der See und will sein Opfer haben, — javno mnenje na Dunaji je silno razdraženo in usodna ironija je hotela, da se je eden kolovodjev združene levece sam, dr. Jos. Kopp, moral prepričati o tem, da pesnikove besede veljajo tudi v politiki. Omenjeni poslanec, ki je morda kot pristaš in zagovornik „Deutsche Ztg.“ čutil posebno potrebo, baš sedaj sklicati volilce šestega dunajskega okraja k volilnemu shodu, pričel je svoj govor z ostrimi napadi na sovražno desnico in sedanje ministerstvo. Dokler je variiral hvaležen tema o zatiranju nemštva, o hudobnih Čehih, dunajskem živinskem trgu in dolgorogih madjarskih volih, ploskalo mu je občinstvo, dasi so uže tedaj se čuli tudi glasni ugovori. Ali ko je začel razkladati vprašanje o državni pogodbi s severno železnico, je sicer priznaval, da se

smrt; kasneje pa prihajajo pobirat žita, katerega niso vsejali; celo unijatom niso podobni, ko niti pogleda ne vržejo v Božjo cerkev. Takih bi morali prašati, kakor gre, kod so se klatili.

— E, kozak! ali znaš . . . jaz slabo streljam: na sto sežnješ še le zadene moja krogla srce; tudi borim se le nepovoljno: od človeka ostanejo le kosci, manjši od zrnja, iz katerega kašo kuhajo.

— Pripravljen sem, reče gospod Danilo in čvrsto zamahne sè sabljo po zraku, kakor bi bil vedel, čemu jo je nabrusil.

— Danilo! zakriči na glas Katarina, vjame ga za roko ter se obesi nanj; — pomisli, brezumnik, poglej, na koga vzdiguješ svojo roko! Oče, tvoji lasje so beli kakor sneg, ti pa si se razgrel, kakor nerazumen deček!

— Žena, zavpije grozno gospod Danilo, — ti veš, da tega nimam rad; pojdi svoje babje delo opravljaj!

Sablje strašno zazvene; železo udarja ob železo, in kakor prah sipljejo se iskre okrog kozakov. Jokaje otide Katarina v sobo, vrže se na postelj, zamaši si ušesa, da ne bi slišala udarcev od sabelj. Ali kozaki ne boré se tako slabo, da bi se mogli zaglušiti njih udarci.

sedanja pogodba ne more sprejeti, vendar se pa ni odločno hotel izražati za podržavljenje te železnične proge.

Sedaj pa je bil ogenj v strehi! Profesor Steinwender, glavni faiseur nemškega *Schulverein-a* je takoj predlagal mnogo ostrejšo resolucijo. — Poslanec Kopp je sicer odločno protestoval proti temu, da bi mu volilci pisali *gebundene Marschroute*, naglašal je, da raje odstopi nego da bi moral se zavezati za to, da se podržavi severna železnica, ali zastonj je bilo vse prigovarjanje, Steinwenderjev predlog se je sprejel in posledica temu je, da se je dr. Jos. Kopp včeraj — svojemu mandatu odpovedal.

Iz vsega se vidi, da se tako težavna in kočljiva zadeva kakor vprašanje severne železnice ne dá obravnavati na hrupnih volilnih shodih. Skrajni čas je, da se pogodba temeljito preiskuje od poklicanega faktorja, to je od državnega zbora. Uverjeni smo, da se kmalu razpršé napačni nazori, da kmalu preneha ono bedasto hujskanje nevedne množice, v katerem sedaj tekmujejo najrazličnejši stranke, skrajno-nemški radikalci, protijidovski agitatorji in nedolžni demokrati dunajskih predmestij. Na eno stvar moramo pa vendar opozoriti naše čitatelje, namreč, da se agitacija najbolj podpihuje od radikalne nemške stranke in od onih korporacij, v katerih ona nadvlada. Videti je tedaj, da njih upor velja ob enem političnemu protivniku, t. j. sedanji vladi, in z mirno vestjo zagotavljamo, da bi oni gospodje, ki sedaj največ hrupa delajo, pohlevno molčali, da bi le na krmilu bilo — ministerstvo njihove stranke! Na to je treba paziti tudi našim poslancem.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Češki klub pečal se je 28. aprila s predlogom poslanca Hevere o vlačugarstvu na kmetih. Klub se je razgovarjal o zidanih zavodov, kjer bi se delovalo na popljšanje kaznencev; v take hiše bi se morali sprejemati vlačugarji in postopači, ki se dela bojé. Zato pa je treba spremeniti temeljne določbe in dosedanje preskrbljenje rezevov z zakoni, katere naj sklenejo posamezni deželni zbori.

Ministerstvo se je te dni pečalo s peticijo o zboljšanju plač diurnistov. Kakor razvidimo iz poročila dotičnih uradov, znašajo samo pri pravosodni upravi plače diurnistov 1286 000 gold., zato leži težišče tega vprašanja v justičnem oddelku. Ministerstvo priznava potrebo zboljšanja plač, a pri sedanjem stanju je težko temeljito pomagati vboгим diurnistom. Ako se jim povikša diurnum

Srce hoče se ji razklati na več koscev; po vsem telesu občuti, kako se razlegajo strašni glasovi! tuk, tuk! „Ne, tega ne prenesem, ne prenesem . . . Morda mu uže teče rudeča kri iz belega telesa; morda je moj dragi zdaj uže obnemogel, in jaz ležim tu!“ Vsa bleda in skoraj brez sape otide v kočo.

Enakomerno in strašno se bijeta kozaka; ne ta, ne oni ne zmaguje. Glej, zdaj zamahne Katarinin oče — ali ubrani se gospod Danilo; zdaj zamahne gospod Danilo — pa ubrani se čmerni oče, in zopet sta si drug drugemu enaka. Vse kipi v njiju. Zopet zamahmeta . . . uh! sablji zazvenčita in grmeče odletita rezí v stran.

— Hvala ti, moj Bog! reče Katarina; ali na novo zakriči, ko vidi, da sta kozaka segla po mušketah, popravita si kremen in napneta petelina.

Gospod Danilo strelí — in zgreši. Zdjaj pomeri oče . . . on je star in ne vidi tako bistro kakor mladenič, ali vendar se mu roka ne trese. Strel počí . . . gospod Danilo se zgane; rudeča kri obroči mu levi rokav kozškega župana.

— Ne, zakriči on, tako cenó se ne prodam! ne leva roka, ampak prava gospoduje. Na steni visi mi turška pištola, nikdar v mojem

le za 20 procentov, znaša to uže skorej 400 000 gold.! Vendar so vsi merodajni faktorji tega mnenja, da se za diurniste mora kaj storiti; uže človekoljubje in služba sama zahteva, da se za celodnevno poslovanje v uradu ne plača bornih 80 kr. na dan. Zato je vrjetno, da bode uže v prihodnjem budgetu ministerstvo terjalo primerno svoto, da pomaga ubogim diurnistom, čeravno bode dotična svota proračun dokaj obtežila.

Gosposka zbornica je 28. aprila odobrila zakon o žganih pijačah in sprejela § 27 v obliki, kakeršno je predlagala vlada, dasi so Poljaki tej točki nasprotovali. Zakon ide zopet v poslansko zbornico in čuje se, da se gališki poslanci ne bodo več upirali omenjenemu paragrafu. Ko pride do glasovanja, menijo k večjemu dvorano zapustiti.

Zbor liberalne stranke v Budimpešti je pritrđil zakonu o zidani nove palače za državni zbor in o oproščenju davka za nove hiše v Reki. Justični odsek pa je definitivno sprejel zakon o odpravi z a d r u g v Vojaški granici.

Cesarjevičev pohod izobil je v srbski stolnici velikansko navdušenje. Žalibog, da je dež motil svečanosti in nagajal slovesno okrašenemu mestu. Iz vseh krajev Srbske privreli so ljudje v glavno mesto, da vidijo avstrijskega prestolonaslednika. Mesto je bilo zvečer sijajno razsvetljeno, in bakljada, o kateri smo uže v včeršnjem brzojavu poročali, bila je izredno lepa. Ko so se gostje odpeljali, zasvetila se je trdnjava in mesto v bengalični luči. Kralj in kraljica hotela sta cesarjeviča spremiti do zemúnskega kolodvora, a cesarjevič se je zahvalil za to prijaznost, ker je dež curkoma lil. V desetih minutah prepeljali so se gostje z ladjo v Zemún, kjer so se takoj podali na kolodvor. Ob polu 11. ure jih je odpeljal posebni vlak proti Budimpešti.

Tuje dežele.

Iz Varšave poroča „Gazeta Narodova“, da misli ruski car s soprogo in prestolonaslednikom pohoditi mesto koncem maja. Stvar je sicer še tajna, a vendar se uže delajo velike priprave za sprejem.

Nemška „Nordd. allg. Zeitg.“ ima zanimiv članek o španjskih razmerah. List trdi, da obstoji v Parizu zveza španjskih bankirjev, ki raztresajo med svet lažnjiva poročila o vstajah v njihovi domovini, da delajo potem spekulacije na borzi. Celó s slavnim Castelarjem so v zvezi in Zorilla jih podpira. Tako zvezujejo radikalci (po trditvi nemškega lista) svojo politiko povsod jako plodonosno s kupčijo na borzi.

Iz Berolina poročajo, da se je nemška vlada uže sporazumela s kurijo o nasledniku kardinala Ledohovskega. „Germania“ piše, da se je papež odločil, žrtvovati tega dostojan-

življenji ni me še prevarila; pridi sè stene, stari tovariš! Skaži svojemu prijatelju to uslugo!

Danilo stegne roko.

— Danilo! zakriči Katarina obupno, prime ga za roko in se mu vrže pred noge; — ne prošim te záse, jaz umrem s teboj; saj malovredna je žena, ki preživi svojega moža; Dnêper, hladni Dnêper bode moj grob . . . Ali ozri se na sina, Danilo! sina poglej! Kdo ga bode branil? Kdo ljubil? Kdo ga nauči, z vrancem poletavati, biti se za svobodo in vero, kozaški popivati in se veseliti? Pogini, sin moj! pogini! Tvoji lastni oča te noče poznati! Glej, kako odvráča od tebe svoj obraz. O, sedaj te poznam! Ti si zverina, a ne človek! V tebi je volčje srce in mišljenje zvite golazni!

Mislila sem, da je v tebi le kapljica usmiljenja, da tli v tvojem kamenem telesu človeško čuvstvo. Neumno sem se prevarila! In tebe to veseli; od radosti zaplešejo ti kosti v grobu, ko zaslišijo, da so nesrečne Léške zveri vrgle v plamen tvojega sina, da tvoj sin kriči pod njihovimi noži, v vrelí vodi. O, poznam te! Rad bi tedaj iz groba vstal, da bi sè svojo šapko podpihal ogenj, katerega so zanetili pod tvojim sinom!

stvenika, ker želi v istini mir z Nemčijo; a pri tem pričakuje, da mu bode vlada tudi prijazno prišla na pomoč in pomagala poravnati obstoječe nasprotje.

Iz **Bruselja** poročajo listi, da je nadškof Goossen razveljavil s papeževim dovoljenjem prepoved obiska državnih šol; za tak obisk je bila poprej kazen smrtnega greha odločena.

Francoski minister Ferry baje name-rava, prepovedati duhovnikom, brati znano papeževo encikliko zoper prostomavtarstvo. Tak ukaz bi pač ne pospeševal prijateljskih razmer med kurijo in francosko državo.

V **Rimu** se razglašajo naredbe zoper tuje ladije, ki dohajajo iz vzhoda v laška pristanišča, ker se bojé kolere. „Moniteur de Rome“ zanika vest, da bi bil papež sprejel ostavko nadškofa Ledohovskega.

Španski državnik in slavni govornik Emilio Castelar je bil pri zadnjih volitvah zopet izvoljen v zbornico. Sploh pa je prodrlo samo šest republikancev; menda vsled tega, ker se pristaši Zorillovi niso vdeleževali volitve.

Vodja portugalskih republikancev, de Vecho, izdal je proklamacijo na svoje politične prijatelje, v kateri trdi, da bode tudi za Portugalsko kmalu prišla odločilna ura in čas, ko bode treba zastaviti vse sile, kar jih stranka premore.

Brzjav poročila preko Adena iz **Londona**, da je Osman Digma poslal vplivne četovodje in glavarje do kralja abesenskega in mu zažugal, da ga bode napadel z vojsko, ako ne postanejo kristijanski Abesinci takoj muhamedanci.

O konferenci se ne čuje nič novega. Kakor smo že poročali, je uspeh odvisen od Francije. Druge vlade so po polnem tega mnenja, da naj se najprej Angleška pobota s Francosko, ker imate obe državi glavne interese pri egiptovskem vprašanju. Ostale velesile zanimajo se še le v drugi vrsti za zmešnjave v Nilovih deželah.

Dopisi.

Iz **postojinskega okraja**, 29. aprila. (Izv. dop.) „Bojim se za narod, bojim se narodnega razpora po smrti“ — te tužne besede izpregovoril je čestokrat zadnje dni prerano za nas toliko plodunskega življenja prerano umrli dr. Janez vitez Bleiweis Trsteniški. In prav je imel nenadomestljivi, najboljši voditelj naš; komaj smo pokopali čestite njegove zemeljske ostanke — rušiti jela se je polagoma edinost Slovencev vsaj v Kranjski in nastalo je v najnovjšem času skoro več strank nego je prstov na jedni roki. Je li mar to koristno za nas, za naš vsestranski razvoj? Izvestno, da ne — to izučila nas je že pred malo leti žalostna skušnjava. Ako smo trdovratni v svojih čestokrat krivih nazorih in ne odjenjamo tudi za jeden las ne ter hodimo naprej vsak svoj

— Stoj, Katarina! Pridi k meni, presrčni moj Ivan, da te poljubim! Ne, ne, otrok moj, nihče ti ne skriví niti enega lasú; zrastleš boš na slavo domovini; kakor vihar bodeš letal pred kozaki, sé žametovo šapko na glavi in bridko sabljo v roki. Podaj mi roko, oče! Pozabiva, kar se je zgodilo mej nama! Kar sem ti storil krivičnega, — sam spoznam. Ali čemu mi ne podaješ roke? reče Danilo Katarininemu očetu, kateri stoji še vedno na enem in istem mestu ter ne kaže na svojem obrazu niti srda niti spravljivosti.

— Oče! vsklikne Katarina, objame ga in poljubi: ne bodi neizprosén, odpusti Danilu; ne bode te več žalil.

— Samo zavolje tebe, hči moja, mu odpuščam! odgovori on ter jo poljubi; oči pa mu pri tem strašno zablesté.

Katarina se zdrzne nekoliko; nekako čuden zdi se ji ta poljub in strašen ta blesk očetovih očí! Nasloni se na mizo, pri kateri si gospod Danilo zavezuje svojo ranjeno roko ter premišlja, kako slabo in nekozaški se je obnašal, ker je prosil odpuščanja, da si si ni bil v svesti nobene krivice.

(Dalje prihodnjic.)

pot, oddaljena so vedno bolj in bolj naša razpotja in naposled skoro nemogoča postane naša združitev. In kaj izvira iz napačnega našega postopanja? Mestu, da bi koristili narodu svojemu — kar nam mora biti sveta dolžnost, škodujemo mu in pripomoremo, da zaostane za drugimi narodi in se bliža polagoma svojemu pogubnemu, strmoglavemu, nesrečnemu propadu. Tedaj premislimo stvar resno, dokler je čas in potem združimo svoja poštena, za razvoj našega naroda plodunska načela, a dajmo slovo vsem našemu napredku škodljivim nazorom. Nikar ne bodimo preradikalni, kajti tem potom ne dosežemo ničesar. Tolči in butaj z glavo ob steno, predrl je ne bodeš — pač poškodoval se bodeš, možno, da smrtno; tako je tudi s stvarjo in trudom našim — zahtevaj, kliči, sili, dosegel ne bodeš svojega namena in, da ga bodeš, maščeval se bode v škodo naroda; stvar siloma, možno tudi nenaravno pridobljena, maščuje se izvestno jedenkrat, če ne prej, pa poznej — to svedoči nam povestnica marsikaterega naroda, vzlasti ruskega s svojimi nihilisti. Zato bodimo previdni v svojem trudu, delujmo mirno brez strastij, a vendar gotovo naravnim potom; in tedaj mora naša stvar napredovati, kajti slavna vlada, ki nam je pripomogla uže marsikaj doseči, podpirala nas bode gotovo i v prihodnje. Nočem trditi ravno, da je ona najboljša, a vendar dobra je, da boljše nismo še imeli; vsaj podelila nam je vrlega, za naš razvoj iz srca vnetega in neumorno delavnega predsednika, moža, povdarjam, kakeršnega ni še imela in težko, da bi ga še kedaj jednakega Kranjska dobila.

A tudi še več družih dobrot in pravic podelila nam je vlada — navajal jih tú ne bodem več, ker je uže ta list jedenkrat (št. 39) o njih govoril. Povdarjam pa tú, da kdor jih ne pripoznava, prištevati sme se lažnjivcem ali pa „probujenim“ politikom à la Škrbinec e tutti quanti.

Iz **logaškega okraja**, 28. aprila. [Izv. dop.] Pretečeni teden končalo se je pri nas vojaško novačenje. Uspeh je dovoljen, kajti nabralo se je predpisano število vojaških novincev, kar se je sicer, kakor slišimo, le redko kje zgodilo. Kakor na mnogih krajih, prepovedano je bilo tudi tukaj, one dneve, ko se je vršilo novačenje, točiti žganje, — prepoved, katera je marsikaterega žganjetočivca in žganjepivca hudo zadela. Nasledki te prepovedi tudi niso izostali; kajti celo novačenje izvršilo se je brez vsakega resnega nemira. Samo prvi dan hoteli so nekateri tukajšnji vročekrvni in bojaželjni mladenči semkaj došle Idričane malo podražiti; a zadela jih je bridka usoda in prihodnji dan zapustili so trezni ter pametni dobrodejne prostore c. kr. okrajne sodnije.

Kakor se spodobi vsakemu dobremu Slovcu, imam tudi jaz navado, včasih obiskati slovensko metropolo — Ljubljano; če je še „bela“, nisem kompetentén razkojevati. Ko sem bil pred nekoliko dnevi tamkaj, pripovedovalo se mi je, da je po modrem izreku v „Narodni Tiskarni“ izhajajočega, tako zvanega humorističnega (sic!) lističa, — lističa, kojega tukaj še čitamo ne, — tukajšnje prebivalstvo samo vsled vpliva dveh pri nas stanujočih gospodov sedanjí vladi, oziroma gospodu deželnemu predsedniku, prijazno.

Kdor tukajšnje prebivalstvo pozna, vé, da je ono odločno narodno, da pa nikakor ni voljno, hoditi iste poti, katere mu hočejo kazati nekateri „odlični“ politiki v Ljubljani. Naše prebivalstvo ne zahteva fraz, katere znajo omenjeni gospodje tako izvrstno rabiti, ono zahteva na vse strani vspešnega delovanja, katero je pa le v lepem soglasji s sedanjem nam prijazno vlado mogoče. K temu prepričanju pa ni prišlo po vplivu omenjenih dveh gospodov, temveč po svojem lastnem, za „Narodove“ veljake žalibog preveč razvitim razumu. Ti gospodje naj si pa le zapomnijo, da tukaj ni teréna za njih manévre!

Razne vesti.

— (Iz Belega Grada) se piše povodom prihoda in sprejema našega prestolonaslednika: Vsi parniki bili so slavnostno okrašeni s avstrijskimi, belgijskimi in srbskimi zastavami. Vsa poslopja v luki krasno okinčana; iznad oken vihrajo cesarske zastave in trobojnice, med okni avstrijski in srbski grbi v inicijalih. Čakalnica preprežena s srbskimi prepogami, v nji podobe pričakovanih visocih gostov, srbskega kralja in kraljice. Pri vходу avstrijski, pri izhodu srbski beli orel. Pri malem carinskem poslopju mlaja z avstrijskim in srbskim praporom. Pri mestnem vходу ob stolnici in nadškofijski palači triumfalni oblok z doprsnima kipoma slavljencev in z napisom „Dobro došli“ v cirilici. Nad oblokom avstrijski in srbski orel. Ob stebrih na eni strani inicijali R in S, na drugi M in N. Vse glavne ceste trgovskega mesta bogato okinčane. Ob knez Mihaelovi cesti triumfalna vrata; rudeča, z zlatom okrašena. Ministerska poslopja vsa v zastavah. Posebno okusno ozaljšan je bil mestni vodnjak: draperije in bršljan, podobi slavljencev, pod njima v medaljonih inicijali, na vrhu mogočna krona.

— (Strahovita ženska.) V Ščavnici na Ogerskem je imela omožena ženska znanje z drugim možem, med tem ko je njen soprog uže več mesecev bolan ležal v postelji. Babura je sklenila, moža umoriti, da bi se potem zamogla poročiti z ljubimcem. Strašno dejanje je v istini izvršila. Ko so jo žandarji hoteli prijeti, popadla je še svojega par mesecev starega deteta, pa ga je s tako silo zagnala ob tla, da je otrok takoj mrtev obležal.

— (Nadvojvoda Štefan.) Minoli teden smo pisali o Rothschildovi ladiji „Eros“, ki je blizu Zadra zavozila na skalovje; danes naj omenimo velike vztrajnosti nadvojvode Štefana, ki je zapovednik topničarice „Krke“. Ko je omenjeni nadvojvoda zapazil, da parnik v skalovji tiči, je takoj vse poskusil, da bi ga rešil; a po večurnem mučenem prizadevanju zaradi nizke vode niso mogli ladije raz skalovje odtrgati. Nadvojvoda je potem odrinil v Pulj, od koder se je takoj po noči zopet vrnil, vzešši seboj vse priprave, da reši parnik. Ko pride „Krka“ na mesto, bil je parnik Rothschildov uže prost, ker je to noč morje visoko narastlo. Nadvojvoda Karol Štefan je celih 50 ur na morju nevtrudljivo v temni noči jadrал, da pomaga ponesrečeni barki; — to vzbuja občno začudenje.

— (Bogate zapuščine.) Mesto Lipsija je v zadnjih letih podedovalo ogromne svote. Nekov Grassi je zapustil mestu dva milijona mark, nedavno umrli bukvar Tauchnitz pa čez tri milijone mark.

— (600 dolarjev za jeden zob) zahtevala je gospodičina Jane S. Simens v Novem Jorku, ker ji je zdravnik zdril mestu bolnega zoba zdravega. Vrhovna sodnja obsodila je zdravstveni zobni zavod, da mora izplačati gspdc. Simens 600 dolarjev.

— (Premetenost.) Amerikansk pridigar je začel nekega dne službo božjo s tem, da je napovedal nabiranje v pobožni namen ter dostavil: „Za božjo voljo vas prosim, kdor koli je uže včeraj tu v soseski ovco vkral, ta naj ne položi nikacega milodarja na krožnik.“ Seveda so potem vsi pobožni navzoči brez izjeme dajali milodare, ker nihče nij hotel v javnosti veljati za tata.

Domače stvari.

— (Mestni magistrat) zasadil je lepo in zlahno travo na prostorih med drevjem v Zvezdi. Zato se bodo morali psi voditi na vrvice skozi drevored. — V teku zadnjih let je neumorni naš mestni zbor pač mnogo stvoril za olepšavo mestnih sprehajališč. Omenimo naj le Tivoli, kjer je napravil po gozdu senčnata in prijetna sprehajališča, ki se vedno bolj priljubujejo onim, ki hočejo ostaviti za kratek čas mestni prah in iti srkat sveži zrak v zeleni gozd. Veseli nas, da bode tudi bisser našega mesta, Zvezdo, okrasil z lepimi zelenimi tratami in zato opozorujemo občinstvo, da varuje mlade nasade in po svoje pomaga mestni oblasti pri olepšanju naših sprehajališč, na katere pač smemo ponosni biti.

— (Prememba v uredništvu.) Z jutrajšnjim dnevom prevzame uredništvo uradne „Laibacher Zeitung“ naš rojak g. Ivan Naglič, dosedaj sodelavec pri „Triester Tagblattu“.

— (Cerkveni majnik.) V vseh ljubljanskih farnih cerkvah prične se jutri pobožnost majnikova na čast matere Božje. V vseh cerkvah so Marijini altarji v ta namen zlasti krasno in vkusno sè cvetlicami okinčani. V stolni cerkvi boše imel nemške pridige pe celi majnik ob 7. uri zvečer sloveči pridigar iz reda č. očetov jezuitov g. Hiner, ki je došel v ta namen z Dunaja.

— (Majales.) Jutri praznujejo vse ljubljanske učilnice majnik, izimši ženske in moške pripravnice, na katerih se boše slavil majnik še le prihodnjo soboto. Za c. kr. višjo gimnazijo je jutri dvojni praznik, kajti praznuje se i god obče čislane njenega vodje, šolskega svetnika gosp. Jakoba Smoleja.

— (Efektna loterija za cerkev sv. Jezusovega srca.) V dan 10. maja boše vršilo zrebanje srečk te loterije, katero je priredilo društvo za zidanje krasne božje hiše. Dobitke je napravilo deloma društvo samo, največ pa so jih darovali ljubljanski in drugi dobrotniki. Vsi dobitki, razen dvehletnega 400 glđ. vrednega konja, so razstavljeni v tukajšnji hiralnici; čitatelje opozorujemo na to brezplačno razstavo, ki nam kaže v prostorni dvorani 1. nadstropja lepe in dragocene dobitke, katerih je 2000. — Izdalo se je ravno toliko serij, in vsaka ima 40 srečk. Ker loterija pospešuje tako blag namen in ker velja srečka samo 25 kr., upati je, da boše naše občinstvo pokupilo obilo srečk, ali recimo rajše vse. S tem podpiramo podjetje, ki nam je vstvarilo tako krasno cerkev, sebi pa morebiti privabimo lep dobiček v hišo.

— (Banka „Slovenija“.) Likvidacijski odsek te banke je svoja opravila dokončal. Novega doplačevanja ne boše več treba; tretje 12procentno doplačevanje, to je 24 glđ. na jedno interimsko akcijo, vplačalo je le 341 akcijonarjev na 960 interimskih akcij. Zato so vse druge akcije postale neveljavne. Občni zbor boše se kmalu sklical in razume se, da bodo imeli glasovati le lastniki omenjenih interimskih akcij, na katere se je vplačalo tudi v tretje po 24 glđ.

— (Občinska volitev.) Občina Peč pri Kamniku je zvolila za župana Ivana Barliča, za svetovalca pa Antona Avblja in Franca Mava.

— (Petnajstkrat z nožem zaboden) je bil na sv. Jurija večer Tine Martinak iz Cerkljan pri nekem pretepu med fanti, kakor se žalibog v tem kraju tako pogostoma pripetijo na pravo sramoto vsemu prebivalstvu. Nekaj ran je sicer težkih, toda za življenje ravno ne nevarnih.

— (Surovost.) Iz Poljanske doline nad Škofjo Loko se nam piše, da je na sv. Marka dan v krčmo Janeza Ažbeta v Javorjah prišel hlapec Tine Potočnik. Kmalu se začne prepirati s krčmarjem in mu preti z nožem. Gospodarju se posreči, uiti iz sobe, na to pa zasadi surovež krčmarjevi hčeri nož v desno roko in jo težko rani. Po junaškem činu je pobegnil, toda žandarji so ga uže zasačili in odvedli k c. kr. sodniji v Škofjo Loko v zapor.

— (Rop ali kali?) Dne 20. t. m. prišel je posestnik Jurij Komidar z Jezera v tamošnjo gostilno, pa je pravil, da ga je na poti napadel neznan človek in zahteval od njega denarja. Žandarmerija je Komidara izpraševala in tedaj je mož trdil, da je šel omenjenega dne popoldne ob dveh iz Starega Trga proti domu. V gozdu pa ga je dohitel neznan človek, in ko se mu je približal do 30 korakov, zavpil je lopov, da naj mu izroči ves svoj denar. Komidar pa je korajžno pokazal tujcu svoj žepni nož; „roparju“ je srce vpadlo in nagloma je odšel proti Lazam. — Tako Komidar.

— A drugi ljudje trdijo, da mož ni hodil po omenjeni poti, temveč vse drugod in vrh tega še precej vinjen. Tujca tudi nihče ni videl, čeravno bi ga bili morali zapaziti; sploh je verjetno, da je Komidar v svoji pijanosti malo „farbal“, a pozneje ni hotel več preklicati, da bi se mu ne smejali. Uže čas in kraj kazeta, da je napad jako neverjeten; tudi ni misliti, da bi „ropar“ na trideset korakov zahteval novcev, kakor pravi Komidar. Vse to je potrdilo mnenje, da Komidarjevi novci

niso bili v nevarnosti in da se je roparski napad, katerega je mož hrabro odbil s pipcem, vršil le v živi in razburjeni domišljiji Komidarjevi.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 30. aprila. „Wiener Ztg.“ javlja, da je cesar imenoval rumunskega kralja vitezom zlatega runa.

Berolin, 30. aprila. Komisija je sprejela predloge Windthorstove, ki olajšujejo zakon proti socialistom, a zavrgla njegov predlog, da naj se omeji malo obsedno stanje na Berolin in njegovo obližje, ker je ta predlog Puttkammer v imenu združenih držav odločno zavračal.

Dunaj, 29. aprila. „Polit. Corr.“ poroča: Pri dvornem obedu v Belem Gradu je v napitnici srbski kralj izrazil svoje srčno veselje, da je dedič habsburškega žezla prvi gost mlade srbske kraljevine in dinastije; povdarjal je, da je vzvišeno prijateljstvo avstrijskega cesarja pospeševalo prizadevanje Srbske, postati na vzhodu temelj miru in civilizacije. „Jaz sem se trudil vedno — dejal je kralj — da vtrdim srčno in lojalno prijateljstvo med obema državama, in vedno bodem hvaležen, kadar bodem zamogel pokazati svojo hvaležnost Franu Josipu. Jaz napijem na zdravje, srečo in slavno bodočnost cesarjeviča in soproge njegove.“

Telegrafično borzno poročilo

z dne 30. aprila.

	glđ.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80·15
„ „ „ srebri	81·40
Zlata renta	101·05
5 ⁰ / ₁₀₀ avstr. renta	95·90
Delnice narodne banke	852·—
Kreditne delnice	320·50
London 10 lir sterling	121·35
20 frankovec	9·64
Cekini c. kr.	5·71
100 drž. mark	59·40

Uradni glasnik

z dne 30. aprila.

Eks. javne dražbe: V Senožeah zemljišča Janeza Vidmarja iz Senožeh (873 gold.) dne 7. jun., 5. jul. in 2. avgusta. — V Mokronogu zemljišča Janeza Gorenjca (1280 gold. in 200 gold.) dne 4. jun., 9. jul. in 13. avgusta. — V Logatcu posestvo Janeza Nagodeta iz Hotedersice dne 21. junija (prenos 3. naroka); posestvo Jan. Petkovška iz Medvedjega Brda (1969 gold.) dne 21. junija (3. prenos); zemljišča Milavčevih mlad. naslednikov iz Čerknice dne 21. junija, 24. julija in 23. avgusta. — V Postojini posestvo Andr. Lenarčiča iz Nadanjega Sela (816 gold.) dne 11. junija (3. prenos); posestvo Anton Šušla iz Gorenje Košane dne 9. junija (prenos). — V Vel. Laščah zemljišča Antona Germa iz Podgore dne 7. junija (3. prenos). — V Loki pol četrtega deleža zemljišč iz zapuščine Kr. Klausera iz Kamnika dne 28. maja, 27. junija, 29. julija. — V Vipavi zemljišča Jos. Ukmarjeva iz Budanja (608 gold. 50 kr.) dne 6. junija, 8. julija in 8. avgusta.

Razpisane ustanove: Dvema osebama, ki ste služili med vojskino dobo l. 1866. v c. kr. armadi ter bili ranjeni ali postali invalidni vsled ponesrečenja med vojsko, podeli se vsaki iz ustanove dunaj. medic. kolegija po 65 gold. Zdravniško osebje ima prednost. Prošnje potom vojaških poveljništev ali krajnih oblastev do 10. maja: «Kanzlei des Wiener medic. Doctorencolegiums, l. Rothe Thurmstrasse 23.»

Umrlj so:

Dne 29. aprila. Josip Meisterl, delavec (zdaj prisiljenec), 49 l., v pošilni delarnici št. 50, plućna tuberkuloza. — Urša Čadež, soproga delavca, 28 l., Tržaška cesta št. 35, Morbus Brightii. — Magdalena Millauz, soproga vodje pomožnih uradov, 62 l., Salendrove ulice št. 6, plućna tuberkuloza.

Tujci.

Dne 28. aprila.

Pri Maliči: Steinberg in Eichberger, trgovca, z Dunaja. — Hampel, fabrikant, iz Wöhrsdorfa. — Zimmer, potovalec, iz Libereca. — Manzoni, potovalec, iz Vidma. — Coelig, agent, iz Rudolfovega. Pri Slonu: pl. Hell, tajnik, z Dunaja. — Schweiggel, c. kr. oskrbnik telegr. urada, iz Gmundna. — Pachner, soproga trgovca, iz Maribora. — Trobitz, lastnica hotela, in sin, iz Gorice. — Jaschi, trgovec, iz Pulja. — Dragotin, trgovec, iz Kočevja. — Turac, posestniški sin, iz Litije.

Pri Tavčarji: Burgstaller, lesni trgovec, iz Zagreba. — Runzot, lesni trgovec, iz Pulja. Pri Južnem kolodvoru: Kramar, zasebnik, iz Trsta. — Sirola, zasebnik, z Reke. — Sittig, zasebnik, iz Radovljice.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
29. aprila	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	729·34 727·71 729·26	+ 5·2 +16·4 +11·3	bzv. svzh. sl. bzv.	m. d. js. p. obl.	0·00

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem naznanjava, da je Vsegamogočemu dopadlo, k sebi poklicati najino predrago hčerko

Mimico

katera je bila v nedeljo 27. t. m. zemlji izročena.

Ob enem izrekava najtoplejšo zahvalo posebno prebagemu gosp. c. kr. okrajnemu sodniku, drugim gosp. uradnikom in sploh vsem, kateri so nama skazovali sočutje ter k večnemu počitku spremili najino preljubo ranjko hčerko.

V Bistrici na Notranjskem 29. apr. 1884.

Fran in Marija Babnik.

Na prsih in pljučah bolehnim!

Gospodu Jul. pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani na Mestnem trgu. Zamán vporabljal sem pri kašlji in pljučnih bolečinah razna sredstva, dokler nisem poskusil Vašega soka iz kranjskih planinskih zelišč à 56 kr., in z veseljem sem opazil zboljševanje. Blagovolite mi poslati še 3 steklenice.

Spoštovanjem Vaš udani
Josip Malešič v Sisku.

!!Priznanje!!

Proti bolečinam v glavi in želodcu!

Gospodu lekarnarju Trnkoczy-ju v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Z veseljem Vam naznanjam, da so mi Vaše kri čistilne kroglice, skatljica po 21 kr., izredno dobro služile. Vročina, katero sem čutila po vsem telesu, potem hudi glavoból in sem ter tje napadajoča me mrzlica, sami nasledki zapretja in želodčnega katarja, ponehali so, hvala Bogu, po polnem, ko sem uživala Vase kri čistilne kroglice, tako da ljudje že pravijo, da sem veliko bolj zdrava videti.

Zahvaljevaje se Vam v novič prav iskreno, Vas prosim, da mi pošljete za 1 glđ. 5 kr. še en zavitek teh takó izvrstno delujočih kri čistilnih kroglic.

Pozdravlja Vas, sem najudanejša
Lucija Štibar.

Salicilna ustna voda, aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek, splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

Najnovejše spričalo.

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim vspehom in priporočati ja moram vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem
(7) 12—8 Anton Stama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna pri „Samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani.